

Fremsat den 4. oktober 2023 af Mai Mercado (KF), Lise Bertelsen (KF), Niels Flemming Hansen (KF),
Brigitte Klinskov Jerkel (KF) og Søren Pape Poulsen (KF)

Forslag til folketingsbeslutning

om automatisk sigtelse for psykisk vold, hvis et barn er vidne til forældres vold mod deres partner eller børn

Folketinget pålægger regeringen at fremsætte et lovforslag i indeværende folketingsår, der sikrer, at en forælder eller samlevende, der udøver vold mod sin partner, sit barn eller

andre i husstanden, automatisk i tillæg til en sigtelse for vold også sigtes for psykisk vold, hvis et barn i husstanden overværer eller overhører overgrebet.

Bemærkninger til forslaget

I januar 2019 fremsatte den daværende justitsminister, Søren Pape (KF), et lovforslag, der indebar, at psykisk vold blev kriminaliseret i en selvstændig bestemmelse i straffeloven. Lovforslaget blev vedtaget, og loven trådte i kraft den 1. april 2019.

Bestemmelsen indebærer, at personer, som tilhører eller er nært knyttet til en andens husstand, og som gentagne gange over en periode udsætter andre med tilknytning til husstanden for groft nedværdigende, forulempende eller krænkende handlinger, kan straffes for psykisk vold med fængsel indtil 3 år. (L 139, Folketingstidende 2018-19, 1. samling).

Det betyder, at f.eks. ægtefæller og børn har et strafferetligt værn mod de groft krænkende handlingsmønstre, som udgør den psykiske vold. Lovforslaget indeholdt desuden en udskydelse af forældelsesfristen i sager om psykisk vold mod børn. Formålet med lovforslaget var samtidig at sikre, at psykisk vold anerkendes som værende lige så alvorlig og skadelig som fysisk vold. (Justitsministeriets pressemeddelelse »Nyt lovforslag ligestiller psykisk og fysisk vold«, den 9. januar 2019).

Af bemærkningerne til lovforslaget fremgår det bl.a.:

»Krænkende adfærd er et bredt begreb, som f.eks. omfatter en adfærd, der er egnet til at skade forurettedes ære eller selvfølelse, eller som i øvrigt negativt kan påvirke den forurettedes psykiske integritet. Det vil typisk være et element i den krænkende behandling, at forurettede oplever at få sine grænser overskredet, herunder f.eks. seksuelt eller gennem overvågning. Krænkende adfærd kan også foreligge, hvis en person overværer handlinger over for sine nærmeste, der opleves som ubehagelige eller chokerende, f.eks. hvis et barn overværer vold, psykisk vold eller andre overgreb over for barnets forældre eller søskende.» (L 139, Folketingstidende 2018-19, 1. samling).

Når et barn oplever, at en forælder, som burde skabe trygge rammer og yde omsorg, i stedet er årsag til frygt og utryghed, kan det sætte dybe spor og være skadeligt og traumatisk for barnet. De psykiske reaktioner kan komme til udtryk ved, at barnet ofte er bange, ked af det eller føler sig presset.

En undersøgelse fra 2020 om psykisk vold udarbejdet af VIVE viser, at det er mindst lige så skadeligt for børn at være vidne til psykisk vold i hjemmet, som hvis barnet selv er udsat for volden. Det kan føre til dårligere helbred på lang sigt i form af angst, depression, ptsd og selvskadende

adfærd. Vold i hjemmet kan også have konsekvenser for barnets adfærd. Mange børn bliver mere aggressive og hyperaktive og har sværere ved at håndtere følelser og sociale situationer. Ligesom børnene kan have sværere ved at koncentrere sig og klare sig i skolen. (»Børn vidne til vold i hjemmet«, Børn og vold, www.levudenvold.dk). Med andre ord kan det være dybt skadeligt for børn at være vidne til vold.

Der eksisterer efter al sandsynlighed et vist mørketal på området, fordi mange voldsudsatte ikke henvender sig til myndighederne, men forskellige opgørelser og undersøgelser kan give en indikation på omfanget af partnervold. Blandt kvinder angiver 5,5 pct. at have været udsat for fysisk eller psykisk partnervold i 2021, hvilket svarer til omkring 118.000 kvinder. For mændene er andelen 4 pct., hvilket svarer til cirka 83.000 (SDU, 2022). Det skønnes, at cirka 38.000 kvinder og 19.000 mænd hvert år udsættes for fysisk partnervold i Danmark (Statens Institut for Folkesundhed, 2018). Og i løbet af 2021 boede der 2.618 kvinder på landets kvindekrisecentre. Kvinderne medbragte i alt 2.254 børn (Danmarks Statistik). Over 90 pct. at de børn, der medbringes på et krisecenter, har selv været udsat for vold eller har været vidne til, at deres mor eller søskende har været udsat for psykisk, fysisk eller seksuel vold (Landsorganisation af Kvindekrisecentre, 2020). Vold i hjemmet er alvorligt, og de ar, volden sætter, får ofte store konsekvenser for de børn, der vokser op med det.

Som lovbemærkningerne til lovforslaget om selvstændig kriminalisering af psykisk vold foreskriver, kan der i dag rejses sigtelse om psykisk vold, hvis et barn overværer vold, jf. L 139, Folketingstidende 2018-19, 1. samling. Men det er forslagsstillernes opfattelse, at det altid skal betragtes som et overgreb, når et barn er vidne til vold begået mod voldsudøverens partner eller barn. Derfor bør en sigtelse for vold begået mod en partner, hvor et barn har været vidne til volden, altid som udgangspunkt følges op af en sigtelse for psykisk vold med barnet som den forurettede part.

Forslagsstillerne ønsker derfor at pålægge regeringen at fremsætte et lovforslag, der sikrer, at en forælder eller samlevende, der udøver vold mod sin partner eller barn, når et barn overværer eller overhører volden, automatisk sigtes for psykisk vold, ligesom den pågældende vil kunne sigtes for vold. Da der er tale om en strafferamme på 3 år, når en person dømmes for psykisk vold, vil der være et rimeligt spænd i den straf, den voldsudøvende forælder kan idømmes alt efter grovhed og hyppighed.

*Skriftlig fremsættelse***Mai Mercado (KF):**

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om automatisk sigtelse for psykisk vold, hvis et barn er vidne til forældres vold mod deres partner eller børn.

(Beslutningsforslag nr. B 11)

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager forslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.